

**Ομιλία του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
Σπύρου Βούγια, στην Ημερίδα της ΕΕΤΤ με θέμα: «Προς
Απελευθέρωση της Ταχυδρομικής Αγοράς: Ευρωπαϊκή Πρακτική
και Εθνική Πρωτοβουλία»**

- Αθήνα, 13 Απριλίου 2011 -

Κυρίες και Κύριοι,

Νιώθω ιδιαίτερη χαρά για τη συμμετοχή μου στη σημερινή ημερίδα της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων με θέμα «Προς την Απελευθέρωση της Ταχυδρομικής Αγοράς: Ευρωπαϊκή Πρακτική και Εθνική Πρωτοβουλία». Θα ήθελα, να ευχαριστήσω τη Διοίκηση της ΕΕΤΤ, και ειδικά τον Πρόεδρό της, τον κ. Λεωνίδα Κανέλλο, για την πρόσκληση που μου απεύθυναν. Όπως ίσως γνωρίζετε, είναι η δεύτερη φορά που υπηρετώ την Ελληνική Πολιτεία από τη θέση του αρμόδιου υφυπουργού για θέματα Μεταφορών, Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ήταν ξανά το 2001 όταν πρωτοήρθα σε επαφή με τα ζητήματα των Ταχυδρομείων, αντικείμενο το οποίο κέρδισε από τότε το ιδιαίτερο ενδιαφέρον μου.

Με αφορμή τη σημερινή ημερίδα, καλούμαστε να συζητήσουμε μια σειρά από σημαντικά θέματα για το παρόν και το μέλλον της αγοράς των ταχυδρομικών υπηρεσιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη συζήτηση αυτή, θα πρέπει, οπωσδήποτε, να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας τις εξελίξεις που συντελούνται αυτή την περίοδο και αλλάζουν καταλυτικά το τοπίο της ταχυδρομικής αγοράς. Ποιες είναι, όμως, αυτές οι εξελίξεις; Σύμφωνα με στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, οι τάσεις που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια στην ευρωπαϊκή ταχυδρομική αγορά καταδεικνύουν δύο κυρίως πράγματα:

- Πρώτον, τη σταδιακή μείωση στη διακίνηση των αντικειμένων αλληλογραφίας, η οποία οφείλεται αφενός, στην οικονομική κρίση που προκάλεσε η ύφεση σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας και, αφετέρου, στην ολοένα και αυξανόμενη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.
- Και δεύτερον, την άνοδο στη διακίνηση των δεμάτων, εξαιτίας της αυξανόμενης πραγματοποίησης εμπορικών συναλλαγών μέσω του διαδικτύου η οποία συνεπάγεται αύξηση της χρήσης ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών υπηρεσιών αφού πλέον μεγάλο μέρος των συναλλαγών αφορά κατ' οίκον παράδοση των προϊόντων που αγοράζονται ηλεκτρονικά.

Στην Ελλάδα, όπως έδειξαν στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας και αφορούν την περίοδο μέχρι και το 2009, παρατηρήθηκε μείωση στον όγκο διακίνησης των ταχυδρομικών αντικειμένων κατά περίπου 6%, με μείωση και των αντίστοιχων εσόδων κατά περίπου 1%. Μάλιστα, σε αντίθεση με την ευρωπαϊκή τάση, καταγράφηκε μείωση ακόμη και στον όγκο των διακινούμενων δεμάτων, εικόνα η οποία, όμως, εκτιμάται ότι θα αντιστραφεί εξαιτίας της αύξησης του αριθμού των χρηστών διαδικτύου που πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές. Επίσης, όπως έδειξαν στοιχεία της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης μέχρι το 2008, η αγορά του επιστολικού ταχυδρομείου στην Ελλάδα ανά κάτοικο, είναι κάτω από το μισό της αμέσως επόμενης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 15 και από τις τελευταίες της Ε.Ε. των 27. Τέλος, η Ελλάδα παρουσιάζει πολύ χαμηλά ετήσια έσοδα ανά ταχυδρομικό κατάστημα, αλλά και σχετικά χαμηλά έσοδα ανά εργαζόμενο συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης.

Σ' αυτό το μεταλασσόμενο περιβάλλον, έρχεται άλλη μια πρόκληση να προστεθεί, η οποία συνδέεται με την Ευρωπαϊκή υποχρέωση της χώρας μας για πλήρη απελευθέρωση της ταχυδρομικής αγοράς από την 1^η

Ιανουαρίου του 2013. Για τον σκοπό αυτό, πρόκειται πολύ σύντομα, να ενσωματώσουμε στο εθνικό μας δίκαιο την Κοινοτική Οδηγία 2008/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, η Κοινοτική Οδηγία 2008/6/ΕΚ προβλέπει:

- Το σταδιακό και βαθμιαίο άνοιγμα των ταχυδρομικών αγορών στον ανταγωνισμό, με την προσαρμογή των κανονιστικών καθεστώτων των κρατών-μελών σε ένα πιο ανοικτό περιβάλλον.
- Τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης για την εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των φορέων που παρέχουν ταχυδρομικό έργο.
- Τη διασφάλιση της Καθολικής Υπηρεσίας και, γενικότερα, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες.

Με το Σχέδιο Νόμου, του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που έχει τον τίτλο «Ρύθμιση Λειτουργίας της Ταχυδρομικής Αγοράς, Θεμάτων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις», υιοθετούνται οι παραπάνω κατευθύνσεις και καθορίζεται ο ακριβής τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθεί η πλήρης απελευθέρωση της ταχυδρομικής αγοράς στην χώρα μας. Στο πλαίσιο αυτό, το Σχέδιο Νόμου διέπεται από δύο βασικές αρχές:

- Την ελεύθερη άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, με την προϋπόθεση της εξασφάλισης γενικής ή ειδικής άδειας και,
- Την εξασφάλιση της Καθολικής Ταχυδρομικής Υπηρεσίας.

Ειδικότερα, το Σχέδιο Νόμου εξασφαλίζει την παροχή μιας υψηλού επιπέδου Καθολικής Υπηρεσίας στην Ελληνική Επικράτεια, αφού προβλέπει:

- α) Τον καθορισμό της πυκνότητας των σημείων επαφής, πρόσβασης και περισυλλογής, με βάση τις ανάγκες των χρηστών, τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες και τις κοινωνικές συνθήκες.
- β) Την παροχή ταχυδρομικής υπηρεσίας πέντε εργάσιμες ημέρες την εβδομάδα, πλήν εξαιρετικών περιστάσεων ή ιδιαίτερων γεωγραφικών συνθηκών.
- γ) Την πραγματοποίηση τουλάχιστον μιας περισυλλογής και μιας διανομής την ημέρα στην οικία ή έδρα κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, ή, κατά παρέκκλιση και υπό προϋποθέσεις, σε προσήκουσες εγκαταστάσεις.
- δ) Τη διάθεση ενός τουλάχιστον σημείου πρόσβασης περισυλλογής της αλληλογραφίας για κάθε 1.000 κατοίκους στις αστικές περιοχές και ενός τουλάχιστον σημείου πρόσβασης σε κάθε οικισμό στις αγροτικές περιοχές της χώρας.

Το Σχέδιο Νόμου προβλέπει, επίσης, σύμβαση ανάθεσης (συμβόλαιο διοίκησης) για την Καθολική Υπηρεσία, βάση της οποίας θα ρυθμίζονται: οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας, η διάρκεια ισχύος της εν λόγω σύμβασης λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη απόδοσης των επενδύσεων, οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων όρων, καθώς και η μέγιστη κατ' αποκοπή αποζημίωση των χρηστών σε περίπτωση πλημμελούς παροχής υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤΤ θα ασκεί έλεγχο της τήρησης των όρων της σύμβασης, ενώ ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων θα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα της επιβολής κυρώσεων μετά από σχετική εισήγηση της ΕΕΤΤ.

Σε ότι αφορά την χρηματοδότηση, ο νέος νόμος ορίζει ότι το καθαρό κόστος παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας θα επιβαρύνει: τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας – κατά το μέρος παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών πέραν της καθολικής υπηρεσίας –, τους φορείς παροχής

ταχυδρομικών υπηρεσιών και τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο επιμερισμός του κόστους θα γίνεται με τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και ουδέτερο ούτως ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος διπλής καταβολής εισφορών τόσο για τις εκροές όσο και για τις εισροές των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ, σύμφωνα με τον νόμο, θα είναι αρμόδια για την είσπραξη των εισφορών και την απόδοση στον δικαιούχο φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας των αναλογούντων ποσών.

Τέλος, το Σχέδιο Νόμου θέτει κάποιους βασικούς κανόνες για την τιμολόγηση της Καθολικής Υπηρεσίας. Ειδικότερα, προβλέπει ότι τα τιμολόγια των ταχυδρομικών υπηρεσιών πρέπει να είναι προσιτά και, κατά το δυνατόν, σύμφωνα με την αρχή προσανατολισμού στο κόστος. Στο πλαίσιο αυτό, τα καταληκτικά τέλη για το διακοινοτικό διασυνοριακό ταχυδρομείο, σύμφωνα με τον νόμο, πρέπει να είναι:

- α) Προσαρμοσμένα στο κόστος διεκπεραίωσης και διανομής.
- β) Ανάλογα της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- γ) Διαφανή και χωρίς διακρίσεις.

Αυτά ήταν, εν συντομία, τα βασικά σημεία του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με τη «Ρύθμιση Λειτουργίας της Ταχυδρομικής Αγοράς, Θεμάτων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις», το οποίο πολύ σύντομα θα έρθει στην Βουλή προς συζήτηση. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο προωθεί τον υγιή ανταγωνισμό, την εξωστρέφεια και την ανάπτυξη, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει την παροχή της καθολικής υπηρεσίας και τα δικαιώματα του καταναλωτή, αφού επιτυγχάνει:

- Τον εξορθολογισμό του κόστους της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, μιας και η εξυπηρέτηση των απομακρυσμένων

περιοχών θα μπορεί να γίνεται και μέσω ταχυδρομικών θυρίδων που θα τοποθετούνται με ευθύνη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των κατοίκων, σε συνεννόηση με τον πάροχο της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

- Την χρηματοδότηση του ελλείμματος του παρόχου της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας μέσω συνεισφορών των άλλων ταχυδρομικών επιχειρήσεων και του Κρατικού Προϋπολογισμού.
- Την παροχή της δυνατότητας στον καθολικό πάροχο ανάθεσης σε υπεργολάβους μέρους του έργου της καθολικής υπηρεσίας.

Στη νέα πραγματικότητα, η οποία θα διαμορφωθεί μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2013, οι προκλήσεις θα είναι πολλές, τόσο για τον Καθολικό Πάροχο – που μέχρι το 2028 θα είναι τα ΕΛΤΑ – όσο και για τους υπόλοιπους φορείς ταχυδρομικών υπηρεσιών. Τα πιο πρόσφατα δεδομένα της ταχυδρομικής αγοράς επιβάλλουν την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη ορισμένων ήδη παρεχόμενων ταχυδρομικών υπηρεσιών (όπως η διακίνηση επιδιδόμενων δεμάτων κατ' οίκον και το διαφημιστικό ταχυδρομείο), δημιουργία νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών (όπως, χρηματοοικονομικά και ασφαλιστικά προϊόντα, υβριδικές υπηρεσίες με βασικό άξονα τις Digital Postal Services, κτλ.), αλλά και χρήση σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνιών και πληροφορικής που μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά τόσο στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και στην επίτευξη οικονομιών κλίμακας τεχνολογίας. Βεβαίως, η επένδυση στις νέες αυτές υπηρεσίες θα πρέπει να συνοδευτεί ταυτόχρονα και από την εφαρμογή μιας αποτελεσματικότερης διοίκησης με σύγχρονα εργαλεία management, αλλά και τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων εκσυγχρονισμού, εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης των ταχυδρομικών επιχειρήσεων ούτως ώστε να επιτευχθεί η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους και, κυρίως, η μακρόχρονη βιωσιμότητα τους στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων είναι έτοιμο να συμβάλλει ουσιαστικά στη διαδικασία απελευθέρωσης της ταχυδρομικής αγοράς προκειμένου αυτή να αποβεί επωφελής τόσο για τους φορείς ταχυδρομικών υπηρεσιών, όσο και για τους τελικούς χρήστες, δηλαδή όλους τους Έλληνες πολίτες.

Σας ευχαριστώ